

//.

ANSHelmi IANSONII
I V D I C I V M
PERIPATETICVM.

Sive

Æ R E O L U S.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

ANSHelmi JANSONII

I V D I C I V M

PERIPATETICVM

[Small handwritten mark or signature.]

ERRATA

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

3. d. Iud. A

JUDICIUM PERIPATETICUM

Sive

ÆREOLUS.

Væ in Peripateticorum sedibus proxima nocte acta sunt, ea uti per somnium vidi literis committere incipiam. Si quis ex me quæret, qua occasione quave inductus causa in somnium me coniecerim, neque tanti rem esse, neque somniorum cuiquam rationem deberi respondebo.

*Iam medium cæli Phœbe superaverat axem,
In mare iam pronis fessa ruebat equus.
Pallida venturum metuebant sydera solem,
Cæperat Eoa parte rubere dies.
Dumque interdicto somnus decedit Olympo,
Me leviter pennis impulit ille suis.*

Vel si sic audire vultis, mane sub primum diluculum somno oppressus sum. Ingens & profunda sylva fuit, in qua timore curisque expeditus vagari, & nunc hunc, nunc illum, qui rari apparebant, varie percunctari mihi visus sum. Arbores ibi erant antiquæ & ruinosæ, quarum in cavis detritæ Aristotelis formæ habitare, materia vero prima musci instar cortici adhærere dicebatur. De summo frondium cacumine animalcula quædam despectabant, ea facie, quæ ex mixtis vespertilionum, cercopithecorum, noctuarumque formis oriri possit: aiebant obso-

IUDICIUM

4

letas & putidas esse opiniones. Hæc per ramos sciuro-
rum in morem defultantia acri & ferali voce crocitabant,
δοκεῖ, εἰδος, διητόν, & præter hæc innumera, quæ referre lon-
gum foret & intempestivum, id est, ex nova Rhetorum
nostratium disciplina. Hoc tamen prætereundum non
est. In foliis arborum tubercula quædam animadvertē-
bam, è quibus insectorum genus culici non dissimile ex-
cludi ferebatur, quod cum ad nos evolasset, in cerebrum
quorundam per nares se penetraret. Vbi cum vel pu-
truisset, vel metamorphosin esset passum, in ridiculas di-
stinctiones & inepta, uti vulgo sunt, acumina mutare-
tur. A dextra spatiosissimæ ades erant. Non hic enu-
merabo, quam sublimes e Pario lapide columnæ, quo
metallo gemmisque incrustati parietes, quam grandes ex
Hymetto trabes fuerint, quæ omnia ex Poëtis accersere
licet. Quicquid enim dixeris, quicquid negaveris, id o-
mne hic vel fuisse, vel non fuisse patiar. Cum propius
accessissem, juxta fores adstantem vidi quendam, tenui
corpore, incerto adspectu, & qualem versicoloris istius
bestiolæ fingunt, macilentum, agilem, palliolo involutum,
unde Græculum esse judicabam. Iam metus crinibus
meis inhorruerat, quo alias cum vacallet recire iusto, com-
pellandi audaciam cepi. Adijgitur hoc sive animal sive
spiritum, sive quidvis, & virtute quantum poterat in vul-
tum coacta.

Χαῖρε, inquam, ξέιν, ὅστ' ἐστί τίνες βροτοί, ὧν ὄδὸς Χῶρος,
sive dæmones (propitij spero & mansueti) loca hæc in-
colunt? Ego regionis hominumque pariter ignarus, ne-
que quomodo neque qua ad vos venerim satis scio. III
le contra

Χαῖρε, αἰτ, ξέινε' παρ' ἀμμι Φιλήσεαι, —

opor-

PERIPATETICUM.

5
oportunitus venire nunquam potuisti. Ego celebre illud
Peripateticorum ⁱⁿ sum, quod vos *quatenus* nominatis.
Munus hodie meum est, hospites excipere, ideoque si vi-
detur te introducam; simulque manu prehensum sequi
jubet. Secutus sum; atque hoc Philosophice, immo in
universum erudite facere mihi visus sum. Quid enim
vulgatius est, quam ut ovis ovem, ignotus ignotum, quem
sola sui fiducia sine ullo suffragio ducem fecit, sequamur.
Cum intro venissemus, hæc ait, Philosophorum aula est,
quam omnes, suis etiamnum discreti sectis, colunt. Ego,
ὁ Πλάτων, inquam, quam tu me supra votum beas: sed
ubi quærent Peripatetici nostri habitant? Neque enim
gratius mihi quicquam fuerit, quam iis coram cultum ex-
hibere, erga quos hætenus tantam habui reverentiam.
Ille, ecce tibi valvas, ait, quibus principis nostri nomen
aureis inscriptum literis vides. Sed quenquam hac ho-
ra intromitti negatum est, ne importunis compellationi-
bus mora fiat iudicio in Æreolum nescio quem Pseudo-
sophistam hodie constituto. Si libet, in fano Entele-
chiæ, ibi enim fabulæ hujus scena erit, ipsos operieris.
Erant hæc ædes à sinistra cum Peripateticorum domicilio
conjunctæ; quas cum subire vellem Æreolum ante fores
cum advocatis aliquot præstolantem vidi. Dum præ-
tereo ipsum referentem audio, quod mulier sua sibi pe-
perisset puerum. Non poteram expectare donec co-
gnoscerem num quem existis initiando animali suo esset
adhibiturus. Cum intro venissem, non exiguam è diver-
sis familiis Philosophorum turbam eo convenisse ani-
madverti. Quorum hi fere sermones erant. Satis jam
multa seculorum spatia occupasse Peripateticos, jam du-
dum mensuram modumque excessisse illorum tyranni-

dem: cedendum aliquando, & melioribus imperium esse relinquendum. Quemadmodum orbis suus aliarum re-

rum est, ita dogmarum quoque, aiebant, *vetus interit atas;*

Et juvenum ritu florent modo nata vigentque.

Hanc rerum vicissitudinem alij ex astris, alij ex numeris, alij aliunde necessario concludebant. In primis Astro-

logi Democrito ejusque sectatoribus honores & admirationem pollicebantur. Sed hæc nihil ad me pertine-

bant, & eorum videbantur hominum esse, qui hic quo-

que suo morbo laborarent. Itaque tabulam quæ à pro-

ximo poste erat pendula, paulo curiosius inspexi. Erat ea istiusmodi.

**DONATIVS GRAMMATICVS ET SCHERBINVS
PHILOSOPHVS DIEM DIXERUNT AREOLO
PSEVDOSOPHISTÆ. IVDICABVNT DATI**

**A PRINCIPE ARISTOTELE IVDICES GRÆ-
CÆ PARTIM PARTIM LATINÆ SCHOLÆ
SECTATORES.**

Noveram de nomine Aereolum, eumque tam diu im-

pune lascivisse mirabar: nisi quod antehac vilitatem ho-

mini profuisse credebam, poenam daturus, nisi efferre se

& meliores lacessere desisset. Atque adeo non ita du-

dum pugnam ab eo ex veteri formula pugnatam recor-

dabar. Inter hæc iudices advenerant, jamq; sedilia occupaverant.

Aereolus quoq; cum ad vocatis aliquot locū sumpsit. Nos turba circumfusi aures oculosq; paravimus. Sed antequam

accusa-

A

PERIPATETICUM.

accusationem ordiretur Donatus (huic enim prior locus
 cesserat) quidam ex illis quos Aereolus adduxerat vix ve-
 niam praefatus, Aereolum seque & reliquos advocatos
 viros humani divinique juris peritissimos pariter de ju-
 dicij iniquitate conqueri dixit. Indignum esse Philo-
 sophorum majestate, Grammatici in illum accusationem
 accipi. Satis Aereolo in causa sua fiducia esse, sed quid-
 vis pati paratiorem, quam eam in se ignominiam susci-
 pere ut Grammatico respondeat. Iudices nisi innocen-
 tem indicta causa damnasse videri velint, Grammati-
 cum a tribunali arceant. Aereolus, eam sibi sententiam
 stare, audacissima voce proclamavit. Iudices re delibe-
 rata miserunt, qui cum Donato loqueretur: atque is cum
 non gravate ab accusando destitisset, inter iudices col-
 locatus est. Pronunciatur deinde SC^{tum}, quo contine-
 batur, dandum aliquid esse fumoso Aereoli fervori: in-
 terim actorem amoveri, causa nihil detrahi. Angelus
 interim Politianus, qui inter proximos adstiterat, ubi
 Donatum amoveri vidit, humeris vicinam turbam pro-
 pellere, cumque ad tribunal venisset, sibi Grammatici i-
 stius locum deposcere coepit. Non posse sibi Gramma-
 tici nomen ab Aereolo obijci dictitabat, cui nunquam
 rerum minor quam verborum cura fuisset. Nihil ho-
 rum Aereolo placuisse videbatur, ita simul caput quassa-
 bat, simul barbaras quasdam voces obmurmurabat. Ti-
 morem quoque pallor prodebat, quanquam pileo in al-
 teram aurem minacem gladiatoriam animi confidenti-
 am praeferret.

Ergo ad dicendum se parat Politianus, cujus haec
 fere oratio fuit.

Quandoquidem Aereolus, IUDICES PERIPATETICI,
 sub-

8
 submoto per impudentiam Donato, iustissimam se reprehensionem declinasse confidit, ne id ex voto ipsi cadat, neve impune s. barbarum fuisse gloriatur, à me opera dabitur. Neque vos Philosopho indignum censebitis, si in vocibus examinandis curam consumpsero, qui clarissimos gentis nostrae antistites, vosq. adeo ipsos, exquisitissimam orationis verborumque curam habuisse recordamini. Principem nostrum Aristotelem exercuisse dicendi artes, neque accuratissima Philosophandi ratione, quam aureo eloquentiae flumine, celebriorem fuisse scimus. Successores cum reliqua pulcherrimarum rerum hereditate, hanc quoque laudem amplexi, in id unice intubuerunt, ut cum rerum acumine verborum etiam decus & ornamenta sequerentur. Novistis Theophrastum aliosque e Graecorum natione viros eloquentiae laude late celebres, quos prolixius commemorarem, nisi Graecorum linguam & disciplinas iuxta ignoraret Aereolus, nec ad intuendum eorum sibi exempla proposuisset. Eos saltem ignorare non debuit, qui nostro seculo, ad instaurandam literarum dignitatem, magna animi constantia processerunt. Qui cum has plerique partes suscepissent, tanti se nominis mensuram haud implere posse crediderunt, nisi se cum omni quae ad elegantiam pertinet cognitione, tum eloquentia imprimis & loquendi facultate, excoluissent. Omitto quos aliae regiones hac laude instructissimos protulerunt: ipsius certe populares, ac in primis communis Germania magister, cuius ille cathedram insistit, cuius locum (dixeram propemodum imaginem) toties intueri necesse habet, illustri suo exemplo hominem redarguunt. Atque ut nihil à me nisi verum dici animadvertatis, ecce elegantiarum farraginem e pulcherrimis Aereoli libris subito exceptam. Hoc propemodum mihi exciderat, non hic sufficiunt, quaecunque Grammatici ac Rhetores sermonis vitiiis nomina imposuerunt: quare ut novæ rei novum nomen demus, quicquid
 ad ve-

PERIPATETICUM.

ad vetera revocari non potest, id communi Beanismi appellatione censendum arbitramur. RECITA. Legere aggressus est Secretarius judicij, qui Laurentius Valla esse dicebatur.

AEREOLI PSEVDOSOPHISTÆ BARBARISMI,
SOLOECISMI, BEANISMI.

In Physices recognitæ ep. deditoria. p. 11.

Adhibui modestiam tanto maiorem, quanto sequiorem (obsequentiosem voluit dicere) & diligentiosem in studijs omnivarijs vestrum Reineccium habui.

P. 16. *Imo si & nostra ipsa (hoc est, propria) statuta recognoscamus.*

P. 19. *Specialia magis quam generalia curet, vel saltem ad minimum in generalibus non subsistat.*

Ib. *Mentemque in ipsas res, rerumque naturalium operationes intingat atque intendat.*

In præcognitis Phys.

P. 7. *Ocellus scripsit librum de natura universi, opus primo typis æreis (quis unquam audivit de typis æreis) excusum & editum Venetijs, in quo egregia IACUIT Physica fundamenta, quæ postmodum Aristoteles in suos libros transtulit, quam bene, mox infra suo loco videbimus.*

Iamdudum Valla incaluerat, quod totius faciei ardor tumentesque venæ prodebant: repressit tamen se, & legere institit.

In Physica generali.

P. 110. *Tritum illud dicterium: posita forma tria ponuntur.*

P. 212. *Scribunt de muliere quadam, quæ tempore coitus*

B

depi-

*depictum Aethiopem insuens ipsumque vehementer imaginans
Aethiopem genuerit.*

Addendum esse dicebat Valla, parere in Aethiopia
viros, ubi gignant mulieres.

P. 249. *Si proximius accedamus & intimius introspecti-*
amus.

In Phys. speciali.

P. 384. *Haecenus cogentes rationes huius novitatis non-*
dum vidi.

P. 445. *Quicquid non tangit rem calefaciendam, id est,*
fiendam.

P. 531. *Salsum est mare ob pisces salsugine delectantes.*

Hic vero continere se diutius Valla non potuit, &
o portenta, exclamavit: ergone in piscium potestate est
ut tale sibi mare faciant, quali delectantur ipsi. Date a-
lium qui haec legat, viri Peripatetici, me quidem anima
deseret. Iudices eum pergere iusserunt.

P. 536. *Aqua labitur adusque tendendo deorsum.*

P. 584. *Valde improprium hoc & abusivum nimis.*

P. 593. *Non saltem extrinsecus concurrunt, sed coeunt in*
suam homogeneam naturam.

In Institutionibus Log.

P. 9. *Annus multus est, quo primum hanc rem aggres-*
sus sum.

P. 10. *Annus iam quintus est, ex quo vicissim altera vice*
libellum producere debui.

P. 12. *Vestro peculio & patrocinio studia mea submisisse ad-*
iudicavi.

In praefatione ad Lectorem.

P. 17. *Quam industrij sint haeretici in abutendis principijs.*
Ibidem. Ut Photinianorum disputandi modus pudeat.

In

In Institutionibus Log.

P. 31. *Nostris temporibus surrexit quidam Petrus Ramus.*
Et procubuit quidam, dixit Valla, bovis in morem
Aereolus.

P. 89. *Sic quando dicitur, Lupus est piscis, vox lupus signi-
ficat einen hecht, id est, lucium.*

Hic Valla, apud nos quidem, inquit, in alto lupus
capitur aut in fluminum ostiis, amnes gignunt lucios.
O ventres perpetua fame dignos, qui ne quidem usita-
tissimorum ciborum nomina norunt.

Ibid. *Quando dico lupus salictarius, facile intelligitur, quod
ibi vox intelligatur de pisce, ein saltziger hecht, id est, lucius
sallitus aut sale conditus.*

Patientiam omnem Valla perdidit, & ô cerebrum
insulsum, exclamabat, quod ne salem quidem à salicto
distinguat. Legat qui volet, mihi certe salus mea carior
est, quam ut inter foetores hos perire velim. Tum char-
tam proiecit ac sese proripuit. Simul thus prunamque
inferri vidi & fumum fieri. Nam foetor adeo turpis
aërem occupaverat, ut nemo tam firmo stomacho
esset, quin ingenti nausea torqueretur. Exhausti
tamen erat Aereoli sentina, ideoque nescio quis Vallæ
succedere iussus est.

In Lima.

P. 35. *Sane amplius quid præstant, multoque eximius pro-
mittunt.*

P. 39. *Synonymorum λόγος uti αὐτός est, ita & predicatur
de illis, quorum respectu dicitur αὐτός. Bis posuit αὐτός ipse
pro ὁ αὐτός idem.*

P. 54. *Ova subventicia carent anima.*

In Logica manuali.

P. 289. Fallacia æquivocationis exemplo declaratur isto.

O. Malum est fugiendum.

O. Pomum est malum.

E. O. Pomum est fugiendum.

In Logica Peripatetica.

P. 25. Vbi explicat quid sint æquivoca.

Ius significat 1. leges forenses, 2. offam.

Plura restabant, nisi fessæ iudicium aures plura sufferre recusassent. Certe ne offa quidem dignus videbatur, qui ignoraret, quid à jure offa distaret, neque alijs quam Aesopi pomis pascendus, qui nullum inter poma ac mala discrimen nosset. Secutus est qui hæcenus tacuerat Angelus Politianus.

Exhorruistis iudices? Non id quidem immerito. quis enim præ fœdissimo cadaverosarum vocum fœtore non propemodum exanimetur? Sed hæc in specimen modo data censere debetis, plura & multo olidiora invenientur, si quis ipsius librorum thesauros, id est, immensa simeta everrere sustineat. Hinc mihi coniecturam capite, quæ inter loquendum elegantia, quæ bellaria ex ore castotam Latino excidant. Scilicet hic est baiulus ille, qui se Philosophiam nostram stelliferi Atlantis instar humeris gestare credit. Hic est Peripatetica & Metaphysica maiestatis vindex, hic censor ille, qui interituram putat veritatem, nisi in sinum ipsius tenella virgo confugiat, nisi ipse pupillam clientamque suam defendendam suscipiat. Felicem vero puellam & ab omni iniuria tutam, cui ultimis & deploratis mundi temporibus assertorem adeo fidum defensoremque omni copia instructum invenire licuit. Mihi quidem (genium & entelechiam meam testor) quoties adversariorum scripta per se ad refutandum non facilia, tum sermone

non barbaro, non rudi aut inculto, sed eleganti, puro, emendato conscripta inspexi, ad imos saepe talos sudor pra pudore manare consuevit. Hic tamen A Ereolus eiusque congerrones tanquam muli invicem, se scabunt, & alter alterius voce meros honores & praecleara nomina audiunt: hic Aristoteles fit, ille Plato, alius aliud quod laudatorem splendida bilis iussit, nemo autem minus quam Philosophia antistes. O vera scholarum purgamenta! Utinam ne illum diem videam, cum prodita ob vestram inscitiam familia nostra ad incitas redigetur. Quod quidem a verruncet ἢ ἀλεξίκακος ἐντελέχεια, & authorum in capita, si quid expiandum est, convertat. Plura loqui non possum, & liquidior res quam qua prolixo oratione indigeat.

Totus in fermento erat Angelus, totusque, quasi in re tanta contentione non indigna, aestuabat, cum Scherbius noster vultu ac pectore sedato.

— oculos paulum tellure moratos

Sustulit ad proceres, expectatoque resolvit

Ora sono. —

Germana virum modestia neque ex eo hominum genere, qui cum alijs irasci coeperunt, honoris sui omnisque honestatis iuxta obliviscuntur: Ipsos sibi exitium miseros jurasse dicas. Neque verbis opus esse existimo, Iudices Peripatetici, ubi res ipsa loquitur, neque apud vos orationis principium sollicitè quarendum, quorum ea est prudentia, ut non alio quam suo pondere res omnes censeatis. Id ergo quod agere instituimus quam fieri potest paucissimis exequamur. Aristotelis nomen semper apud nos venerabile fuisse nostis, quem tamen mille calumniis hominum audacissimus laceravit. Hunc ille planissime à se falsi convictum. hunc palpabiles (A Ereoli id verbum est) errores habere, leges disputandi transgressum esse, & praeter alia innumera, qua ne vos detineam omitto, plagy reum esse affirmat. Audi-

te quaeso cur AEreolus ita crediderit. Ocellum, ait, Lucanum
 istum, post tot secula cum blattis tineisque exacta, diis bene in-
 uantibus in lucem rediisse. Hunc AEreolus arripiendum esse
 duxit, quo teste Principem nostrum fœdissimi facinoris convin-
 ceret. Neminem ego neque fuisse neque esse puto, qui fraudens
 in supponendo infelici hoc partu factam non animadverterit.
 Quae tam aperta si AEreolus non vidit, plus quam una vice
 simplex; si vidit, non uno modo malus reperitur. Neque hic ste-
 tit inhumana ac rustica calumniandi libido: dogmata etiam no-
 stra nunc falsitatis, nunc ineptiarum, aliorumque quae dicere no-
 lo criminum accusat. Sufficiat paucorum nomina expressisse,
 ut de reliquo quid sit coniecturam capiat, iudices. Plane, in-
 quit, falsum est, quod Aristoteles & eius affecla de cæli solidi-
 tate somniant. Alio loco, nullo, ait, iure Aristoteles veteribus
 se opposuit. Quid referam negari ab ipso mutuum elementor-
 rum transmutationem, negari formas ex materia expelli, ipsam
 negari materiam primam, proponi præter primas quatuor
 qualitates alia etiam principia vere & proprie contraria,
 contrariis agendi viribus prædita? Obruit me eorum multitu-
 do, quae de eodem hoc genere memoria sensibusque meis obversa-
 tur: sed & vobis nihil horum est obscurum, & ea quae recensuimus
 plusquam satis evincunt, eximendum esse de grege nostro AEre-
 olum. Vnum præterea est, quod quoniam me nosque omnes pro-
 pius tangit, præterire tacitus non possum. Audite quam im-
 mani odio nos nostramque philosophandi rationem prosequatur.
 Neminem latet, quanta laboret invidia, quotque odia sustineat,
 istud religiosorum (ut vocant) hominum genus, quod supra omnes
 splendidum magnumque sibi nomen sumpsit. Quo jure quare
 id iniuria fiat, nihil attinet hoc in loco declarari. AEreolus
 ut ab illorum nomine odium rebus nostris conciliet, & hoc in-
 quit, & istuc, & illud dogma istorum est. Peripatetica ea sunt,
 AEreo-

*Aereole, nec alia fiunt, seu Arabum libris, seu Indorum char-
 ris ad posteros transmittantur. Quo magis miremini, iudices,
 hi illi sunt, à quibus omnis Aereolus, omnisque eius fama pen-
 det, quorum ille curis ac laboribus non aliter quam propriis uti-
 tur. Quid plagium est, si hoc non est? quæ unquam maior in-
 iuria fuit exaudita? Habetis crimina, iudices, quæ, si in foro &
 iudiciis civilibus versaremur nescio quo pacto essent expianda. Vos
 moderatiores esse decet, ita tamen, ut Principis sacratissimi Aristo-
 telis existimationem vestrique nominis decus in discrimen vocari
 memineritis. Facite, ut ulcera non nisi acribus medimentis cura-
 ri, & putrido membro corpus non nisi secando liberari cogitetis.
 Dixerat ille, iamque in Aereolum oculos defixeramus,
 qui præ fervore stare nescius, ardentibus oculis, buccisque
 inflatis, hæc secum volvere videbatur.*

*Καὶ μὴν πάλ' ἔγωγ' ἐπιγύμνω τὰ ἀλάγχνα, καπεθύμω
 ἅπαντα ταῦτ' ἐναπταῖς γνώμαισι σωταργέζαι.*

Iam tunicam concutiebat, jam tussiebat, cum advo-
 catorum unus fimbria correptum retrahit. Ego cum i-
 gnorare non possem animandi Aereoli causa id fieri, è tur-
 ba me explicui atque ad eos quantum potui accessi. Ibi
 hos eorum susurros sublegi. Heus noster, aiebat advo-
 catus, noli eo commoveri, quod vera locutos esse nosti ad-
 versarios. Tanto audentius contra eundem est. Excute
 pudorem: hoc viros decet. Novum non est, maximâ ver-
 borum audacia in exagitandis vitiis uti, quorum reum
 te esse non ignoraveris. Audi quanta id commoda se-
 cum ferat. Reperiuntur simplices non pauci, qui falso vi-
 rum innocentem male audire affirmant. Etenim, ajunt,
 qui ille tam audacter ea corripere, quæ torqueri rectius
 in se posse non ignoraret. Vide quid valeat prima omni-
 um facultatum impudentia. Iamdudum hæc se scire re-
 spon-

Spondebat Aereolus. Cæteri etiam advocati de suo singuli aliquid addituri videbantur, nisi à præcone admonitus esset Aereolus, ut causam dicere ingrederetur. Composuit ergo se, atque in hæc tandem erupit. *Nimirum conati sunt hi duo accusatores, ut criminationem contra me facerent: quæ talis quidem est, ut propensionem erga Aristotelem testari non parum potis sit, non una tamen indigeat lima. Confundunt illi modum philosophandi cum modo loquendi. In scriptis enim & disputationibus nostris censendis ita occupantur, ut si in arduis & gravioribus causis non inveniunt quod exagitent, minutias sectentur vocularum, & nescio quas umbras typorum & rasuras syllabarum convasent. Quod ego Aristotelem deserui, hoc non est calumniandum, nempe veritatem & libertatem patrocinatus sum. Physica quidem illius ita comparata est, ut qui non præmeditatus satis illam adires, aut temere eo vanaque scribendi libidine duceretur, is me ipso iudice non immerito sermonibus omnium vapularet, dictæque lapidaretur. At vero cum prævalida, ut censeo, incentiva sint, & graviora celeusmata, & grandia uirtutæ, rationesque prægnantes, quæ hoc officium ac onus humeris meis imposuerunt, atque poposcerunt adeo; non est quod à sanis iudiciis metuam multum. Ego non sum parvus vir, iudices: conscribillavi enim non saltem Logicam & Metaphysicam, sed Logicas & Metaphysicas, etiam Physicalia egregia valde. Quidam quoque mali Philosophi qui in oribus maritimis surrexerunt, eos ego refutavi penitus. Et quod ad hanc accusationem pertinet, illa tantum ea tangit quæ ego extrinsece habeo, sed quæ intimius in me sunt, quia sunt laudabilia valde, non potest ea destruere prorsus. Quare, vos iudices, non obstruetis defensionis meæ viam omnino, sed è contra studia hæc nostra omni benevolen-*

via genere & benignioris avertia patrocinio promovebitis potius.
Finierat Aereolus,

— vulgique secutus
Vlisma murmur erat, —

non favore plausuque prosequentium, sed quale liber-
rima auditorum indignatio excitare solet. Omnes uno
ore fremebant,

— quorsum hæc tam putida vendunt,
Vir bone? —

Ego cum portentosa hæc verba, & horribilem eorum
iuncturam audivissem, veritus ne qua illis magica vis
subesset,

— τίς μὴ βαρκαυδῶ δὲ, τίς εἰς ἐμὸν ἐπινοῶν κέλευσιν.

Iudices interea, capitibus collatis, nrisque & ma-
num gesticatione, (verba enim exaudire non pote-
ram) multa inter se agentes animadverti. Ea cum haud
magni ponderis fuisse conicerem, ut plerumque solent
quæ magno conatu geruntur nugæ omnium maximæ,
neque scire neque ignorare magnopere curabam. Post-
quam convenisse inter eos videbatur, Cornelium (hoc
viro nomen esse apparitores aiebant) verba facere iusse-
runt. Quorum hæc fere summa fuit. Ante omnia ly-
dium lapidem proferri iussit, in quo diversorum, qui
Philosophiam Aristotelicam Romana lingua excoluerunt,
sermonum vestigia extabant. Huic ea quæ supra me-
moravimus Aereoli verba apparitor affricuit. Nihil eo-
rum, quæ eo seculo, quo ad necem usque vapulasse Pri-
scianus memoratur, scripta fuerant, æque foedum erat.
Pauci tantum nostri ævi scriptores, quorum me nomina
non latent, nihilo nitidiores Aereolo apparebant. Tum

C

stateram

stateram porrigi vidi, ad quam Peripateticæ dissertationes examinari consuevissent. Pluma pappisque leviores erant Aereoli libri: quodque mirum foret omnibus, quo plures adiciebantur, eo minus ponderabant. Advocati controversiarum ac quæstionum centurias, decades, triadesque attulerant: sed ea profecto non magis gravabant, quam si vento aër fuisset additus. Tum Cornelius aut hæc aut alia locutus est. *Nihil apertius veriusque ijs inveniri quæ in Aereolum essent dicta: nec dubitasse è indicibus quenquam, quin omni Peripato in posterum ei esset interdendum. De reliqua pæna eos nonnihil variasse. Non defuisse, qui cruces, flammamque & rotas poscerent: aliis tamen id displicuisse. Aereolum ergo in ludum literarium esse deducendum, non sine nova minacique ferula, quam cum ter esset osculatus, ipse sua manu magistro traderet, veniamque eorum quæ commisisset, supplex rogaret. Si quid in posterum tale fecisset, promitteret, non esse se causam dicturum, quo minus pueris omnibus exemplo esset. Libros eius comburendos esse, quosdam existimavisse: verum sibi aliisque convenientius visum, damnari eos ad ficos ac piper,*

— & quicquid chartis amicitur ineptis.

Ita enim alios quoque non paucos humanis necessitatibus & publico bono servivisse. Caterum, quoniam incertum esset, num quæ alia secta hominem recipere vellet, nisi id fieret, singulares in ipsum pænas ab universa Philosophorum gente esse decernendas. Ea Cornelius. Hic demum Aereolus semet agnoscere videbatur, ita nec mens ei nec color certa fede manebat: tum humor furtim per genas labens, quam lenta penitus sollicitudine maceraretur, arguebat. Nemini dubium erat, quin si res integra foret, decies vadimonium deserere

deserere mallet. Neque advocatis plus animi erat : qui tamen cum paulum hæfissent, ad artes suas reversi, eam in lingua sibi confidentiam sumpserunt, ut tribus circumire & locum Aereolo petere auderent. Duæ præcipue sectæ erant, quibus Aereolus maxime fidebat, Democriti posterius, & ij quos Eclecticis vocamus. In Democritum blanditias & adulatorum palpos plena manu spargebat. Ex Aristotele, eum omnia curasse; ex Hippocrate, ἀριστον εἶναι φύσεως καὶ κόσμου ἐρμηνευτῶ; magnam ipsam orbis partem eruditionis causa peragrassè, πένταβλον nominari meruisse. Sed perspicaciores erant hi qui atomos vident, quam ut homini valde subtili fidem adhiberent. Itane, agebant, vir clarissime, verba te nobis dare speras? Non tanta audacia jactabas, cum non contentus decreta nostra foedissime corrupisse, nescio cui Mocho ea adscriberes. Apage vero, neque ex recondita hac philosophandi ratione lauream quære. Nec benigniores Eclectici, ita illum selegisse, ut asini molles inter herbas carduos, caper inter violas aconitum, vultur inter aromata cadaveris foetorem quærere consuevissent. Iret, nec eorum se choro insereret, quos turpissima mixtorum & confusorum appellatione publice traduxisset. Exciderat omni spe Aereolus, nisi com modum Cynicam gentem adeundi impetum cepisset. Apud hos cum aditum quæreret, egregium se canini moris exemplum haud ita pridem edidisse assererat, cum maledicta sua & contumelias vomuisset, quas postea deglutiret. Advocati clanculum se singuli subducebant. Erant enim ex eo hominum genere qui unum vitæ instituendæ canonem habent.

Αὐτοῖς

44 ¹³
c 13
h

ULB Halle 3
005 605 458

VD 17

Estimate meoꝝ scire oꝝr **thuris. Eoꝝre**

Handwritten musical notation on a five-line staff.

Eoꝝre **A**nis dñi labia tua sponta for

Handwritten musical notation on a five-line staff.

Handwritten musical notation on a five-line staff.

re. Eoꝝre dñe dñe

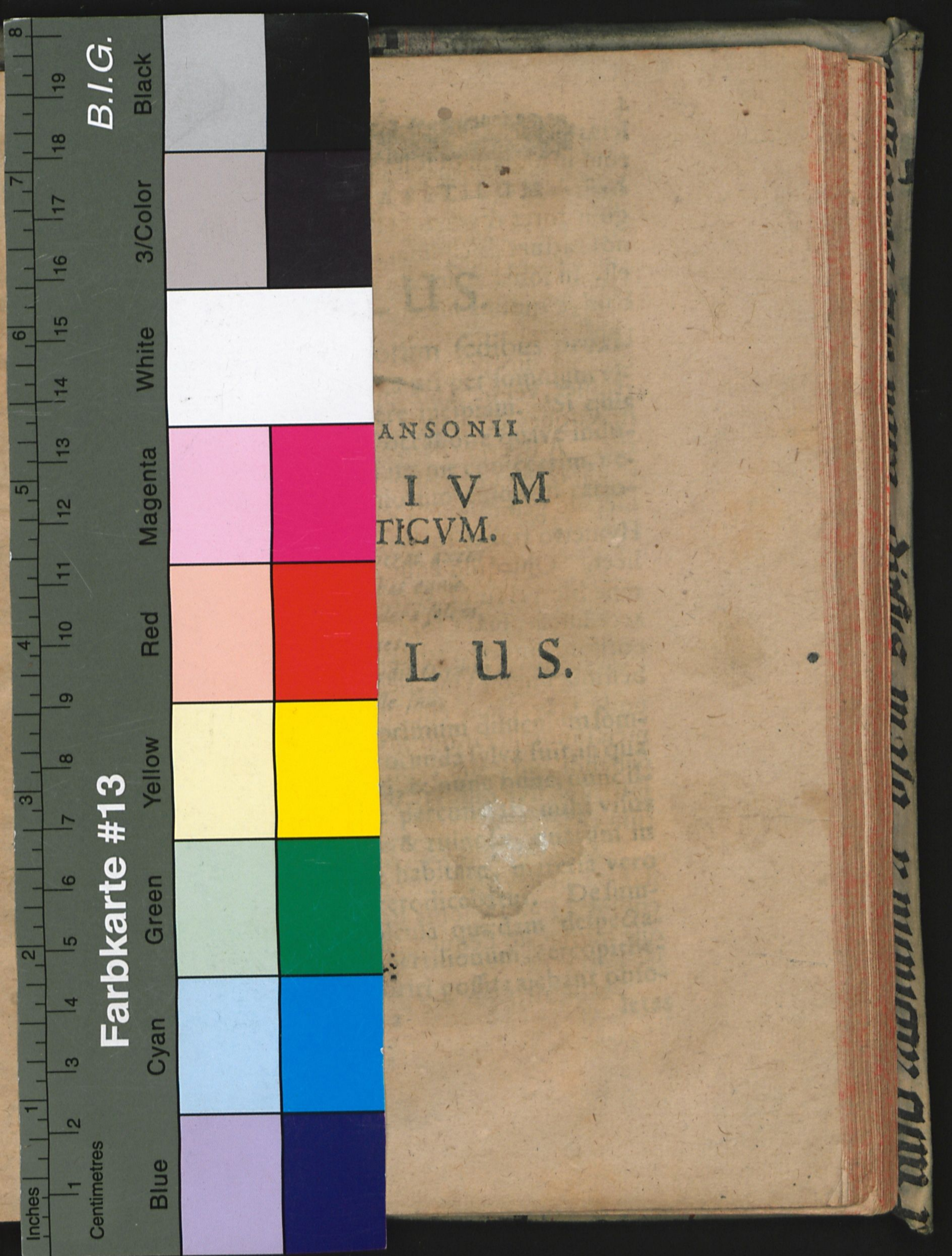
Handwritten musical notation on a five-line staff.

lanc sed ut eis possit suffi cere q̄ minus ad moꝝr

Handwritten musical notation on a five-line staff.

vellet eū. Eoꝝre. Dñe iūta

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8
Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

B.I.G.

Farbkarte #13

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

ANSONII

I V M
TICVM.

L U S.

Handwritten text on the book spine, partially visible and upside down.

